

„Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”

Tym staropolskim pozdrowieniem, witam wszystkich zgromadzonych tu wokół Naszej Kaplicy. W odnowionym miejscu zadamy, modlitwy, inspiracji duchowej i twórczej, by tworząc kulturę wsi, obok nowych wymiarów, jakie niosą czasy godnie zadbać i honorować miejsca historyczne, uświęcone tradycją, potwierdzone przez prawdę wieków.

Wśród miejsc doniosłych i szczególnych, godnych zadbania i honorowania w Ojczyźnie Naszej jest wiele set kaplic i tysiące krzyży przydrożnych, o których można by powiedzieć cytatem z księgi mądrości – „ mała jest pszczoła wśród latających stworzeń, lecz owoc jej najprzedniejszy”.

Bardzo serdecznie witam wszystkich dostojnych gości, Witam Waszą Ekszelencję Księdza Biskupa Kazimierza Gurdę, Naszego Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Pana prof. Włodzimierza Bernackiego, przedstawicieli Władz Samorządowych, Księży Proboszczów , poczty sztandarowe oraz rodzinę Magierów(budowniczych kaplicy) – gościć to wielki zaszczyt.

Historyczną chwilą w życiu naszej społeczności lokalnej jest oddać odnowioną i poświęconą Kaplicę Najświętszej Maryi Panny Królowej Ojczyzny Naszej w Jej święto, które wyraża wiarę narodu w szczególną opiekę Bożą, jakiej Polacy doświadczyli i doświadczają za pośrednictwem Maryi.

Dziś w święto Konstytucji 3 – go maja, wspomnieć należy, że odrodzone w 1918 roku państwo polskie, przyjęło za swe godło orła w koronie. Korona nie symbolizuje jednak monarchii, ale znak niepodległości bytu narodu. Historii narodu polskiego od wieków towarzyszy wizerunek tego królewskiego ptaka. Był z nami w dniach świetności i upadku. Ze znakiem orła polscy żołnierze szli w bój i oddawali swe życie za wolność Ojczyzny. To on symbolizował w okresie zniewolenia „ tę co nie zginęła”.

Dziś w 222 rocznicę Uchwalenia Konstytucji 3 – go maja z tego miejsca stosownym jest wspomnieć narodowych bohaterów, w tym związanego z naszą małą ojczyzną pełnego energii i poświęcenia, wskrzesiciela oręża polskiego wybitnego Generała Jana Henryka Dąbrowskiego o ogromnym talencie dowódczym i organizacyjnym.

W pamięci potomnych generał Jan Henryk Dąbrowski pozostał jako organizator Legionów Polskich - pierwszego polskiego czynu zbrojnego po rozbiorach Polski, Jemu poświęcono pieśń Legionów „ Mazurek Dąbrowskiego”, która z czasem stała się naszym hymnem narodowym.

Dąbrowski wprowadził w legionach nowoczesny system dowodzenia na wzór francuski, zniósł kary cielesne, dał możliwość awansu żołnierzom nie mającym pochodzenia szlacheckiego, nakazał naukę czytania i pisanie oraz pogłębienie wiedzy z historii Polski.

W opisie zatytułowanym „ Sierosławice – dom rodzinny Matki generała Jana Henryka Dąbrowskiego” czytamy między innymi „ po dwóch córkach Ludwice i Aleksandrze urodzonych w Sierosławicach, przyszedł na świat z upragnieniem oczekiwany syn, któremu na chrzcie świętym nadano imiona Jan Henryk. Ujrzał nasz wojownik światło dzienne w dniu 29 sierpnia 1755 roku w Pierzchowie pod Bochnią”.

Po śmierci matki wychowywał się u wuja Karpińskiego w Kucharach obok Sierosławic oraz Plechowie. „ Swoje przywiązanie do swojej małej ojczyzny zachowa na całe życie”.

Dziś w święto Konstytucji 3 – go maja warto podkreślić, godło, barwy i hymn to symbole narodowe będące wyrazem jedności, towarzyszy narodowi w ważnych chwilach jego istnienia.

I dziś gdy jesteśmy poddani próbie przeprowadzenia kolejnej rewolucji kulturalnej, ciągle uświadamiać nam sobie trzeba, że prawdziwa cywilizacja zaczyna się z chwilą odkrycia osobowego Boga i znika wraz z porzuceniem Go. Doświadczenie pokazuje bowiem, że przy braku Boga na szczycie hierarchii, system wartości ulega stopniowej degeneracji, pociągając za sobą w niebyt odnośną cywilizację.

W polskiej cywilizacji „ honor uznawany jest za wartość bliźniaczą i nie odłączną w stosunku do Ojczyzny. Honor reprezentuje wszystkie te cnoty i zachowania, które składają się na indywidualną doskonałość osobista człowieka, w celu podporządkowania tego co w każdym z nas jest niższe, temu co jest wyższe. Ojczyzna jest tworem duchowym i moralnym i podobnie jak do pojęcia rodziny, najbardziej charakterystyczny jest moment obowiązku, wymaga służby i jest celem. Ewentualny zanik gotowości do realnego poświęcenia byłby końcem Polski jako ojczyzny. Polska mogłaby pozostać jako naród i państwo, ale nie jako ojczyzna. Ojczyzna Polaków rodzi się w chwili chrztu Mieszka I. W ojczyźnianą tkaninę wplatają się potem wielkie wysiłki konsolidacji i umacniania państwa, walki i odnawiania go po kolejnych upadkach, od Mieszka II po rok 1989, tworzenie narodu przez rozwój gospodarki, wszelkich nauk i sztuki, wielowiekowa obrona świata chrześcijańskiego i wszystko to , dla czego czterdzieści pokoleń Polaków było gotowe poświęcić życie.

To dziedzictwo domaga się określonego zachowania, jest treścią zobowiązania do wierności i kontynuacji, stanowiąc Ojczyznę Polaków.

Hasło „ Bóg Honor Ojczyzna” jest więc programem , którego realizację stanowi Polska zawsze wierna

Odnowiona Kaplica posiada ciekawą historię. Powstała w XIX wieku po zakończeniu Wiosny Ludów. Do miejscowości Dolany trafił uczestnik walk powstańczych, który tu osiedlił się i założył rodzinę. Jako wotum wdzięczności za

dotychczasowe łaski i szczęśliwe życie postanowił zbudować kapliczkę, ponieważ w najbliższej okolicy brakowało kościoła. Sam pochodził z okolic bardzo pobożnych i chciał, aby przy kapliczce gromadzono się na nabożeństwa majowe, śpiewano pieśni religijne i odprawiano msze. Chodziło o zaspokojenie potrzeby wspólnej modlitwy, silnie odczuwanej w obliczu znanych i nieznanymi zagrożeń w tym burzliwym czasie. Kapliczka przez długie lata spełniała taką właśnie rolę aż do chwili budowy kościoła w sąsiedniej miejscowości Sierosławice. Mimo iż znaczenie jej zmalało nadal jest miejscem kultu i tradycji wiejskiej. Przez dziesięciolecia wpisała się na stałe w tradycję i krajobraz miejscowości. Niestety od pewnego czasu jej stan techniczny znacznie się pogorszył. Aby zachować ją dla kolejnych pokoleń należało przeprowadzić gruntowny remont budowlany i konserwatorski.

Głównym celem remontu Kaplicy jest zachowanie jej dla kolejnych pokoleń, jako części dziedzictwa kulturowego gminy Koszyce. Kapliczki, figury świętych są najbardziej charakterystycznym elementem polskiego krajobrazu, znakiem jego chrześcijańskich tradycji i związanych z tym obyczajów. Są milczącym dowodem artyzmu i wrażliwości ich twórców a ponadto, sposobem wyrażania uczuć wdzięczności Bogu i świętym patronom za przychylność losu i upamiętnienie własnych doznań, łask, zdarzeń. Kolejnym celem remontu tej kaplicy jest wydobywanie jej z zapomnienia, przywrócenie jej dawnej świetności, przekazanej w odnowionej formie nowym pokoleniom, pobudzenie aktywności społecznej szczególnie młodzieży, która przez wszechobecne oddziaływanie mediów elektronicznych coraz bardziej odchodzi od tradycji i własnych korzeni, przypomnienie o jej historii i znaczeniu dla minionych pokoleń. Rezultatem tych działań będzie zatrzymanie procesu niszczenia zabytku, wyeksponowania zabytku do zwiedzania. Położenie kaplicy przy ruchliwej drodze krajowej, przy odpowiedniej informacji wizualnej stworzy ciekawy obiekt przy którym będzie można się zatrzymać, zwiedzić, poznać jego historię. Przyczyni się do większego zainteresowania tego typu obiektami.

W tak uroczystym dniu warto wspomnieć odnotowany zarys dziejów naszej miejscowości.

Pierwsza wzmianka o miejscowości Dolany datowana jest na rok 1105, jako osadzie wczesnośredniowiecznej leżącej nad brzegiem rzeki Wisły, będącym milczącym świadkiem życia pokoleń. To tu na pograniczu Dolan z Jaksicami w 1923 roku prof. Żurowski na krawędzi doliny Wisły w profilach stromych skarp bada ślady stanowisk” przeważnie profile ziemianek z czerpami naczyń o charakterze neolitycznym t.j. 5.000 – 4.000 lat przed Chrystusem. Odkrycia archeologiczne w Jaksicach to ważne informacje, porównywane do Wzgórza Bronisławy pod kopcem Kościuszki w Krakowie, dające dowód że ten teren zamieszkiwał człowiek, gdy mamut był zwierzęciem pospolitym. Stąd wymownym jest z tego miejsca przypomnieć „ z prochuś powstał , w proch się obrucisz”.

Kolejna wzmianka o Dolanach dotyczy własności, jako własność monarsza

klasztoru Benedyktynów w Tyńcu i datowana jest na ok 1105. W 1367 roku Kazimierz Wielki ostatni z dynastii piastowskiej, Król Polski , nadaje prawa Magdeburskie wymienionym wsiom klasztoru Tynieckiego w tym także Dolanom – jako wzór przy organizacji samorządowej w miastach i przy lokacji polskich wsi. Prawo funkcjonuje do czasu uchwalenia Konstytucji 3 – go maja 1791 roku. Wzmianki z lat 1470 – 1480 wskazują Dolany jako miejscowość dostoją w Parafii Książnice Wielkie, a od 1982 w Parafii Sierosławice, choć do dnia dzisiejszego po części nadal przynależą do Parafii Książnice Wielkie.

Wasza Wysokość, wasza Dostojność Księżę Biskupie, panie pośle, szanowni zgromadzeni opis roli kaplicy jaki przedstawiłem jest wstępem do własnej analizy przez każdego z nas, i pragnę dodać „ Królestwo Boże zasadza się nie tylko w słowie, lecz także w mocy i Duchu Świętym, siłą przekonania”.

Obserwując jak coraz uporczywiej odchodzimy jako ludzie od prawa naturalnego, żywię przekonanie że rola Kaplicy będzie rosła stając się coraz bardziej niezbędną. Religia nie jest sprawą prywatną, ponieważ panowanie Boga nie jest ograniczone murami kościoła, ani prywatnego domu. Symbole są arkami łączącymi pokolenia i aby spełnić swą funkcje muszą być lokowane bezpośrednio w przestrzeni publicznej, która jest wspólna dla wszystkich uznających się za obywateli Rzeczypospolitej Polskiej.

Nieustannie jesteśmy poddawani procesowi podziału i inżynierii społecznej, lansuje się mody, trendy i tryb życia wyzuwający już od najwcześniejszych etapów edukacji z tożsamości, próbuje się wepchnąć symbole do przestrzeni zamkniętej i prywatnej.

Wiemy że prawda to lekarstwo przywracające do życia, nie tylko indywidualnego ale i politycznego, będąc osadzoną w realiach życia tej wspólnoty, gdyż rolą prawdy nie jest chwalić, ani ganić – rolą prawdy jest stwierdzić fakt. Ten który uważa, że prawda może mu wyrządzić krzywdę , to człowiek zakłamanymy, nie dbający o swoje człowieczeństwo, o swoją ludzką godność, o swoje morale, o swoją moralność rozumiana jako zdolność rozróżniania dobra i zła, wybierania dobra, czy to w życiu osobistym, politycznym czy biznesowym.

Dziś rozbudzony do granic możliwości konsumpcyjny tryb życia wymusza na nas dbałość o ekologię przyrodniczą w czym z trudem ale odnosimy pewne sukcesy. Znacznie gorzej jest ze strefą życia społecznego, w rozumieniu ekologii społecznej. Rosnące rozwarstwienie społeczne pod względem bogacenia się wymaga spojrzeć wnikliwie na różnorakie podatki jako „ krew ludu” nie mogą służyć napełnianiu prywatnej kasy osób sprawujących władzę , lecz być użyte na konieczne cele publiczne, poprzez umiarkowanie dla wspólnego dobra.

Kończąc chcę dodać rzecz też bardzo istotną, Kaplica Najświętszej Maryi Panny

Królowej Polski leży na królewskim szlaku Jagiellońskim co jest chlubą ale i ręką opatrzności Bożej dla podróżujących, gdy weźmiemy pod uwagę że w ciągu 12 lat w świecie z rąk terrorystów zginęło 3600 osób a na polskich drogach w tym samym czasie 44 tysiące.

Niech krótkim ale jakże treściwym mottem mego wystąpienia będą słowa papieża Jana Pawła II , który w liście z okazji 25 rocznicy pierwszej pielgrzymi do Ojczyzny napisał – „ Potrzeba nieustannej odnowy umysłów i serc aby przepęłniała je miłość i sprawiedliwość, uczciwość i ofiarność, szacunek dla innych i troska o dobro wspólne, szczególnie to dobro jakim jest wolna Ojczyzna.